

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Opis przedmiotu	
PE/A/1/ST//D_9			Geriatra i pielęgniarstwo geriatryczne	
			Geriatrics and Geriatrics Nursing	
Język wykładowy		j. polski		
Rok akademicki		2023/2024		
Kierunek		Pielęgniarstwo		
w zakresie		-		
Poziom studiów		pierwszy		
Profil studiów		praktyczny		
Forma studiów		stacjonarne		
Semestr / semestry		III / IV		
Przynależność do grupy zajęć		D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej		
Status przedmiotu		obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	60 [h]	7,9 ECTS
		Zajęcia praktyczne	80[h]	
		Praktyki zawodowe	80[h]	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	kształtuje umiejętności praktyczne (profil praktyczny)		6 ECTS
	z uprawnieniami	służy zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki		9 ECTS
	z dyscypliną	nauki o zdrowiu		9 ECTS
Forma nauczania		tradycyjna- zajęcia zorganizowane w Uczelni, Pz realizowane w wyznaczonej placówce		
Wymagania wstępne		Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii, podstawy badań fizykalnych, podstawy chorób wewnętrznych, podstawy neurologii oraz podstawy z psychologii i psychoterapii		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr Karol Cholewiński		
Osoby prowadzące		Dr Karol Cholewiński, n. o zdr. Małgorzata Chmielewska		
Adres strony internetowej pjo		http://uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		k.cholewinski@uthrad.pl		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	<p>Zdobycie podstawowych informacji o procesie starzenia się człowieka. Przygotowanie studenta do samodzielnego pielęgnowania osób w podeszłym wieku, przy zapewnieniu kompleksowej, profesjonalnej opieki geriatrycznej, Sprawowanie opieki nad pacjentem geriatrycznym w środowisku domowym, szpitalu, zakładach opieki długoterminowej oraz domach pomocy społecznej.</p>
Treści programowe:	<p>Wykłady 60 godzin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie w zagadnienia starzenia się (gerontologii i geriatrii), cele i zadania opieki nad osobami starszymi. Pojęcia związane ze starzeniem i starością. Definicje starości, podział okresu starości 4 h 2. Mechanizmy starzenia się. Cechy fizjologiczne i psychologiczne człowieka w wieku podeszłym. Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychicznym i socjoekonomicznym. Odrębności, zmiany w układach i narządach w procesie starzenia się. Postawy osób starszych wobec własnej starości. 6 h 3. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce. Zadania różnych instytucji w opiece nad osobami starszymi. Demografia starzenia się 6 h 4. Specyfika diagnozowania stanu u osób starszych. Całościowa ocena geriatryczna (COG). 4 h 5. Specyfika chorobowości w wieku podeszłym. Ogólna charakterystyka schorzeń wieku starczego. Specyfika patologii w starości, wielochorobowość, polipragmazja, politerapia. Udział pielęgniarki w farmakoterapii osób w wieku podeszłym. 6 h 6. Wielkie zespoły geriatryczne: zaburzenia funkcji zwieraczy, upadki, zaburzenia lokomocji, niesprawności ruchowe, zespół kruchości, zespoły otępienne i depresyjne, majaczenia. 10 h 7. Specyfika opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach wieku podeszłego. Wybrane schorzenia układu: krążenia, oddechowego, nerwowego, pokarmowego, moczowego, ruchu, skóry. 10h 8. Metody usprawniania i rehabilitacji w różnych schorzeniach i zaburzeniach związanych z wiekiem. Zadania pielęgniarki w procesie rehabilitacji w przewlekłych chorobach układu ruchu, układu nerwowego. Zapobieganie skutkom unieruchomienia. Usprawnianie i doskonalenie lokomocji i samoobsługi. Metody aktywizacji osób w starszym wieku. 10h 9. Zasady komunikowania się z osobą starszą i jej rodziną w zależności od rodzaju dysfunkcji i zaburzeń sensorycznych 2h 10. Profilaktyka starzenia się. Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze. Podstawowe formy psychoterapii podtrzymującej w kształtowaniu relacji terapeutycznej z osobami starszymi. Jakość życia osób starszych 2 h <p>Zajęcia praktyczne 80 godz. (UP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i opieka pielęgniarska w środowisku domu, zakładu opieki długoterminowej, szpitalu oraz domu pomocy społecznej. Sprawowanie opieki pielęgniarskiej zgodnie z obowiązującymi w

	<p>geriatrii standardami postępowania wobec starszego pacjenta, w różnych chorobach i fazach choroby. 20h</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych (pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz promocji zdrowia) osobom starszym i ich opiekunom. 20h 3. Rozwijanie form i metod pracy z osobą starszą, umożliwiających skuteczność uzyskaniu zmian w stanie zdrowia i zachowań zdrowotnych starszych pacjentów. 20h 4. Proces pielęgnowania człowieka starszego w wybranych stanach klinicznych. Wykonywanie zabiegów diagnostycznych u pacjentów geriatrycznych. 20h <p>Praktyka zawodowa 80 h (UP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka nad osobą starszą w schorzeniach poszczególnych układów i narządów. 30 h 2. Planowanie kompleksowej oceny i opieki geriatrycznej pacjenta w różnym środowisku Dom, ZOL, ZPO, szpital, DPS. 30 h 3. Profilaktyka w geriatrii. 20h <p>Zajęcia bez nauczyciela (30h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarska opieka geriatryczna nad pacjentem z wybranymi schorzeniami poszczególnych układów i narządów. 2. Opieka paliatywna nad pacjentem w starszym wieku 3. Specyfika pielęgnowania pacjentów w starszym wieku wymagających leczenia chirurgicznego 4. Program edukacyjny dla pacjenta geriatrycznego 5. Proces pielęgnowania pacjenta geriatrycznego z wybraną jednostką chorobową 6. Opieka paliatywna nad pacjentem w starszym wieku.
Metody dydaktyczne (kształcenia):	<p>Wykład informacyjny - realizowany z wykorzystaniem technik multimedialnych, z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (Mc Teams)</p> <p>Praktyczne: - realizowane w DPS, ZOL, ZPO</p>
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p>Warunkiem zaliczenia wykładów jest: pozytywne zdanie egzaminu pisemnego składającego się z pytań zamkniętych. Zaliczenie uzyskuje student który uzyskał 60% poprawnych odpowiedzi z testu.</p> <p>Warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych: jest osiągnięcie wszystkich zakładanych celów i efektów uczenia się potwierdzone wpisem zaliczenia w dzienniku praktyk (w zakresie wiadomości, umiejętności, kompetencji społecznych), systematyczne przygotowanie do zajęć praktycznych, uzyskanie 100% frekwencji na zajęciach oraz aktywność studentów. Forma zaliczenia – zaliczenie na ocenę.</p> <p>Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest: aktywne uczestnictwo studenta potwierdzone wpisem zaliczenia w dzienniku praktyk., 100% frekwencja na zajęciach</p> <p>Warunkiem zaliczenia ZBN jest:</p> <p>Napisanie pracy pisemnej na wybrany przez studenta temat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka nad pacjentem w starszym wieku ze schorzeniami otolaryngologicznymi 2. Rozpoznawanie i leczenie zaburzeń psychicznych w starszym wieku

	<p>3. Zasady opieki paliatywnej nad pacjentem w starszym wieku.</p> <p>4. Ocena jakości życia u pacjentów w wieku geriatrycznym</p> <p>Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć przedmiotu: geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta 9 punktów ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi.</p>
--	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1+++	wykład,	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	D.W2+++	wykład,	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym	D.W3+++	wykład	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	D.W4++	wykład	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W5+++	wykład,	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D.W6++	wykład,	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7+++	wykład,	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W8	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	D.W9++	wykład	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W9	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej,	D.W10+++	wykład	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru

	neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);				
W10	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	D.W11+++	wykład	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
W11	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	D.W12++	wykład	egzamin	egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru
U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki	D.U1+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U2	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U2+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U3	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U4	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	D.U6+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U5	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U7++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U6	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U12+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U7	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U15+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U8	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U16+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U9	Prowadzić u osób dorosłych żywienie dojelitowe (zgłębnik, PEG) oraz żywienie pozajelitowe	D. U17+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U10	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność

U11	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U12	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U13	Postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	D. U25 +++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
U14	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K1++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K2	przestrzegania praw pacjenta;	K2+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K3+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K4+++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K5+	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K6++	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K7+	ZP/Pz	Zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć, aktywność

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe

Literatura podstawowa:

1. Brecht M. Geriatria. Edra Urban&Partner 2018.
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszaliak M. Pielęgowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018.
3. Gąsowski J., Piotrowicz K. (red.) Geriatria. Wybrane zagadnienia. Kraków 2020
4. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.(red.): Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.

Literatura uzupełniająca:

5. Krajewska-Kula E., Szczepański M., Łukasz C., Lewko J.(red.): Problemy terapeutyczno-pielęgnacyjne od poczęcia do starości. Tom I. AM w Białymstoku, Białystok 2007.
6. Górka K., Patrzala A.: Zaburzenia otępienne. Opieka pielęgniarstwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
7. Błaszczak R., Dominiak I., Wojtczak A. (red.): Pielęgniarstwo geriatryczne. Edumetriq , Sopot 2016

Bieżące numery czasopism:

1. Gerontologia Polska
2. Geriatria
3. Pielęgniarka i Położna
4. Problemy Pielęgniarstwa
5. Medycyna Praktyczna

Pomoce naukowe: Projekcje multimedialne, wzory dokumentacji medycznej, materiały w formie prezentacji lub konspektów zajęć.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach	X	X	60[h]
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	X	20[h]	X
Udział w zajęciach praktycznych	X	X	80[h]
Udział w praktykach zawodowych	X	X	80 [h]
Udział w konsultacjach	5[h]	X	X
Udział w egzaminie	5[h]	X	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 [h]/ 0,3 ECTS	20[h]/0,7ECTS	220[h]/ 7,9ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	9 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.

Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych.